

ogsaa et Folk, der faar Friheden, efterhaanden kunne vokse sig bort fra den Umyndighedstilstand, det tidligere har levet i, og lære at bruge den Frihed, det har faaet, uden at det behøver at have de offentlige Myndigheder til at foreskrive det, hvad det bør gøre og ikke bør gøre. Der- som Udviklingen fremdeles skal gaa i samme Retning som hidtil, blive vi, forekommer det mig, til sidst saa ompundne med Paa- bud og Forbud og autoriserede Vedtægter, at vi komme meget langt bort fra det, som dog burde være den første Virkning af Friheden, at man kan føle sig fri og røre sig frit. Jeg skal henlede Opmærksomheden paa en saadan Bestemmelse som § 3, der giver Kommunalbestyrelserne og Ministrene Adgang til at bestemme, hvordan man skal have det med Siddepladser i Butikker og Lagere. Det skal ske ved en Vedtægt. Formodentlig skal der staa i denne Vedtægt, hvor mange Stole der skal være — det skal vel afmaales efter Forretningens Størrelse og efter Personalets Antal —, formodentlig skal der ogsaa staa, hvorledes disse Stole skulle være indrettede osv. Dette Forhold burde dog fornuftigvis som et rent privat Forhold kunne afgøres af vedkommende selv, medens altsaa nu efter Lovforslaget Kommunalbestyrelsen og Ministeriet maa sættes i Bevægelse for at træffe Bestemmelse derom.

For øvrigt indeholder Forslaget ogsaa efter min Opfattelse adskillige Besynderligheder. Det ærede kongevalgte Medlem (H. N. Hansen), der sidst talte, gjorde opmærksom paa nogle; jeg skal tilføje nogle andre Eksempler. Der er i Folketinget indført den Forandring, at man ikke længere kan købe Brød om Aftenen. Naar man skal lovgive om den Slags Ting, skal man dog ikke alene, forekommer det mig, tage Hensyn til de Mennesker, der have Arbejde i Butikkerne, men ogsaa tage noget Hensyn til de Mennesker, der købe. Men det er dog ret underligt at se, at man om Aftenen efter Kl. 8 kan faa Lov til at købe Is og Konditorsager, men trænger man til et Stykke Brød, kan man ikke faa det. Saa har man givet Kiosker og den Slags Forretninger Lov til at holde aabent efter Kl. 8, og de maa da sælge Bøger og Aviser og Tidsskrifter, andet maa de ikke sælge. Sælge de noget som

helst andet, koster det fra 10—200 Kr. De maa ikke sælge Frimærker, det er det, man hyppigst kan komme i Trang for efter Kl. 8; man skal skrive et Brev, men opdager, at man ikke har Frimærker, og det er et Brev, man ikke kan være bekendt at sende ufrankeret, saa er man nødt til at vente til næste Dag, thi der er ingen Steder, hvor man kan faa det. Der ligger maaske en Kiosk lige udenfor ens Dør — man har jo disse Indretninger her i København, og man faar dem efterhaanden i større Provinsbyer, og vi have ogsaa faaet dem i Odense —, den har naturligvis Frimærker nok, men naar man kommer og spørger, om man ikke kan købe et Frimærke, vil der blive svaret: Det maa vi ikke sælge, men vil De ikke have en Bog, det kan De faa. Saa kunne Cigarhandlerforretninger faa Lov til at handle, dersom Kommunalbestyrelsen og Ministeriet finde det rigtigt, det vil sige i København, paa Frederiksberg og i Købstæderne. I Regelen plejer man ved saadanne Lejligheder at tage alle Handelspladser med, her har man nøjedes med at medtage Frederiksberg. Det kan føre til den Mærkelighed, at man oyre paa Ærø kan faa Lov til at købe en Cigar i Ærøskøbing efter Kl. 8, men i Marstal er det aldeles forbudt, det kan ikke lade sig gøre, Vedtægten omfatter ikke Marstal.

Der er dernæst i Lovforslaget nogle sproglige Ufuldkommenheder. Desværre ere de meget hyppige; i hvert Fald i danske Lovforslag, men ogsaa i danske Love, thi de blive kun meget lidet tilfredsstillende rettede. I den Bestemmelse, som er kommen ind i Folketinget, og hvorefter Kommunalbestyrelserne med Autorisation enten af Amsraad eller Minister kunne sætte Lukketiden noget senere i Sommermaanederne, staar, at det skal gælde mellem hvert Aars 1. Maj og 1. Oktober. Det har naturligvis været Mening, at 1. Maj skulde regnes med, 1. Maj er jo Skiftedag, hvor der er en Mængde Tjenestefolk i Byen, hvorfor der kunde være Anledning til at holde aabent netop den Aften efter Kl. 8. Men det staar ikke i Loven. Der staar, at det er i Tidsrummet mellem 1. Maj og 1. Oktober, og det Tidsrum begynder Natten mellem 1. og 2. Maj. Formodentlig ville Vedtægterne komme med en Fortolk-